

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لحم

مصداق وجهان عرب

داود عمرانی

انتشارات ارتباطات اجتماعی - ۱۴۰۱

سرشناسه: عمرانی، داود، ۱۳۶۷- عنوان و نام پدیدآور: مصدق و جهان عرب / داود عمرانی. مشخصات نشر: تهران: نشر ارتباطات اجتماعی، ۱۴۰۱.	
ISBN:978-600-8437-97-0 9 786008 437970	مشخصات ظاهری: ۱۹۰ ص:؛ ۵/۱۴ × ۵/۲۱ س.م. شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۴۳۷-۹۷-۰ وضعیت فهرست نویسی: فیپا یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۷۹-۱۹۰.
موضوع: ایران — روابط خارجی — کشورهای عربی Iran -- Foreign relations -- Arab countries مصدق، محمد، ۱۲۶۱ - ۱۳۴۵. نفت — ایران — صنعت و تجارت — ملی شدن Petroleum industry and trade -- Government ownership -- Iran کشورهای عربی — روابط خارجی — ایران Arab countries -- Foreign relations -- Iran	
	رده بندی کنگره: DSR139 رده بندی دیویی: ۳۲۷/۵۵۰۱۷۴۹۲۷ شماره کتابشناسی ملی: ۸۸۴۰۹۰۱

مؤلف: داود عمرانی

ناشر: ارتباطات اجتماعی / تهران

چاپ اول ۱۴۰۱

شمارگان: ۱۰۰

قیمت: ۶۰,۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۴۳۷-۹۷-۰

ویراستار، صفحه‌آرا و طراح جلد: محمدعلی رضائی شریف

پخش و توزیع: انتشارات ارتباطات اجتماعی و مؤسسه گنجینه علوم ۱۰۹۸؛

تهران، میدان انقلاب، خ کارگر جنوبی، خ آذربایجان، پ ۴۸۴

اردبیل، خ شریعتی، کوی اسلامی ۲، جنب اداره مخابرات، ساختمان ارک، ط ۳، واحد ۱۰

۰۴۵۳۳۲۵۸۳۶۹

و

۰۹۱۲۳۲۷۴۷۰۸

و

۰۹۱۲۹۲۶۵۰۷۱

تقدیم به، همسر مهربانم و پسر عزیزم علیر

فهرست مطالب

فصل اول : کلیات	۱
فصل دوم : ایران در قرن بیستم میلادی	۵
فصل سوم : بازتاب عملکرد محمد مصدق در مصر، الجزایر و ایجاد جنبش عدم تعهد	۶۳
فصل چهارم: بازتاب عملکرد محمد مصدق در عراق، عربستان، کویت و ایجاد اوپک	۱۲۷
نتیجه گیری	۱۷۵
منابع و مأخذ	۱۷۹

پیشگفتار

تاریخ پرفراز و نشیب ایران، حوادث مهم و حساس بسیاری را تجربه کرده است. اگر بخواهیم نقطه به نقطه تاریخ ایران را تا پیروزی انقلاب اسلامی از آخر به سمت عقب برگردیم شاید بتوان بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، کودتای ۲۸ مرداد را حساس ترین بخش از تاریخ ایران نام ببریم. آنچه که این نقطه از تاریخ ایران را با اهمیت می‌کند، سقوط دولت دکتر مصدق به وسیله کودتای آمریکایی-انگلیسی می‌باشد. که شاید علت اصلی آن کوتاه شدن دست کشورهای استعماری از ماده پر اهمیت و استراتژیک، یعنی نفت بود.

نفت ماده‌ای که از یک دیدگاه، تاریخ معاصر ایران را به دو بخش تاریخ ایران قبل از کشف نفت و دیگری تاریخ ایران بعد از کشف نفت تقسیم می‌کند. موضوع زمانی اهمیت پیدا می‌کند که بدانیم این ماده مهم و استراتژیک با وجود اینکه متعلق به ملت ایران بود ولی در عمل تحت اختیار کشورهای استعماری قرار داشت و کل فرایند استخراج و فروش آن در انحصار کشورهای بیگانه بود و در واقع سهم ایران از این انرژی سودمند فقط چاه نفت بود و سود اندک، که آن هم در بسیاری از موارد به صورت کامل پرداخت نمی‌شد. در این شرایط بود که دولتی ملی به رهبری محمد مصدق روی کار آمد و اولین هدف خویش را ملی کردن این ثروت ارزشمند اعلام نمود، و لازمه این اقدام مبارزه با استعمار و بیگانگان بود. در این ماجراجویی و مبارزه با استعمارگران، ایران با دولت مصدق به عنوان پیشگام کشورهای منطقه و به خصوص کشورهای عربی گردید. تا آنها نیز با مشاهده اقدام بی‌نظیر ایرانیان، تلاش بی‌وقفه‌ای در راستای خروج از یوغ بیگانه و کشورهای استعماری انجام دهند.